

Bernard Gompers werd geboren op 7 juni 1895 in Gouda. Hij trouwde met Dina Wagenaar. Ze hadden twee kinderen, Reina (1924-1943) en Nico (1927-1943). Bernard was fotograaf van beroep en woonde in 1942 aan de Van Limburg Stirumstraat 32 in Den Haag.

In september 1915 werd in Den Haag/Scheveningen een joodse Scoutinggroep opgericht. Er was een afdeling voor jongens (boy scouts) en voor meisjes (girl scouts). De groep ging wekelijks op zondag naar de duinen. Hugo Singer was de eerste hopman van deze groep hij werd in 1920 opgevolgd door Jakob Neuberger. Na twee jaar nam Neuberger in verband met studie afscheid van de groep en werd dhr. van Thijn, technisch student in Delft, de nieuwe hopman. In 1936 verschijnt in de krant een bericht waarin genoemd wordt dat Gompers oud-hopman was van de JNPO en mogelijk de opvolger van dhr van Thijn. Na 1923 verschijnen er geen berichten meer in de krant over deze groep.

In 1932 werd in Den Haag het initiatief genomen om binnen de joodse Vereniging Toneel Ontspanning Philantropie (T.O.P.) een Scoutinggroep op te richten. In januari 1933 werd de groep formeel geïnstalleerd als T.O.P.-groep (groep 28) binnen het district Den Haag van de NPV. Van de groep waren zowel jongens (welpen, padvinders en voortrekkers) als meisjes (meisjesgezellen) lid. De groep was actief in het district, deed mee aan districtswedstrijden en kreeg op een gegeven moment de beschikking over een eigen kampeerterrein. Er was veel contact met andere joodse groepen in Nederland. In *Ha'amoed; de Vuurzuil; veertien daagsch orgaan voor Joodsch Den Haag* staan regelmatig verslagen van hun activiteiten.

Leo Polak werd hopman en zou dit tot het verbod op Scouting in 1941 blijven. Zijn zus To was enige tijd Akela. In 1936 werd een de Koning David Stam opgericht onder leiding van Oubaas Gompers. Hij werd op 27 september 1936 door DC ir. H. ten Bokkel Huinink geïnstalleerd. Zijn zoon Nico was welp bij deze groep.

De Wereld Jamboree van 1937 in Vogelenzang was een hoogtepunt in de geschiedenis van de T.O.P.-groep. In totaal namen 48 leden deel aan dit evenement (24 verkenners met twee leiders; drie voortrekkers met één leider en veertien welpen met vier leid(st)ers). Naast de Haagse scouts namen ook de joodse scouts deel van de Berg stichting uit Laren (26 scouts), van de Iduna-groep (30 scouts) en de Mee-Avdoet le-Cheroet groep uit Groningen en van de Joodse groep uit

Winschoten (15 scouts). Daarnaast waren op de Wereld Jamboree 55 Joodse padvinders uit Engeland en veertig padvinders uit Frankrijk aanwezig, die kampeerden op subkamp 1, 3 en

5. De verkenkers van de T.O.P. groep waren ingedeeld in subkamp 9, Oranje. De voortrekkers kampeerden op het voortreksterrein. De andere Nederlandse Joodse groepen stonden op subkamp 10, Woestduin. Hopman Salomon Cohen van de Berg-stichting zorgde voor het rituele voedsel en de stamleden van de T.O.P.-groep kregen de zorg voor het foerageren van de buitenlandse Joodse groepen op de Jamboree. De voedselverzorging verliep niet makkelijk doordat ze verspreid over het terrein stonden en de afstanden groot waren. Door bemiddeling van de oubaas Gompers kreeg de stam voor de foerage in de ochtenduren een vrachtauto ter beschikking. De organisatie van de godsdienstige bijeenkomsten was opgedragen aan de scouts van de Bergstichting. Op vrijdagavond 30 juli had in de open lucht een Joodse viering plaats. Naast de bovengenoemde Nederlandse groepen en buitenlandse Joodse padvinders namen hieraan ook 22 Hongaren, tien Schotten, zes padvinders uit Amsterdam en één uit Beverwijk deel. Op zaterdag 31 juli werd een bijzondere Sjabbatviering gehouden onder leiding van mr. Lypson, die tot een Engelse groep behoorde. De volgende dag hield dr. Ph. Frank, opperrabbin van Noord-Holland, een toespraak voor alle Joodse padvinders op de jamboree.

Op initiatief van de T.O.P.-groep vond op 21 mei 1939 in Den Haag een conferentie plaats van leiders van Joodse padvindersgroepen. Deze bijeenkomst, onder leiding van hopman Polak, had ten doel: het contact leggen tussen Joodse padvindersleiders in Nederland, het bevorderen van oprichting van meer Joodse groepen en het bewaren en handhaven van de Joodse traditie in deze groepen. Bernard was

aanwezig namens de T.O.P. groep in Den Haag. Hij werd daar aangewezen als afgevaardigde van de Contactcommissie bij het NPV.

In 1939 werd het initiatief genomen voor een nieuwe meisjesgroep, maar door de regels van de NPG, kon dit niet als onderafdeling van een culturele vereniging. Er werd daarom een aparte groep opgericht: ISPA (Israelietische Padvindsters). De T.O.P. groep nam haar intrek in een nieuw clubhuis. De T.O.P. groep stopte, net als andere scoutinggroepen, met haar activiteiten door het verbod op Scouting door de bezetter in 1941. Veel leden van de groep overleefden de oorlog en de Jodenvervolgning niet.

Bernard had een sperre, welke tijdelijke vrijstelling van deportatie verschafte, omdat hij lid was van de Joodse Raad. Uiteindelijk kwam hij met zijn familie toch terecht in kamp Westerbork. Hij kwam daar aan op 19 februari 1943. Het gezin werd op 23 februari 1943 met het eerste transport met 1001 personen gedeporteerd naar vernietigingskamp Auschwitz-Birkenau. Drie dagen later, op 26 februari 1943, werd hij met zijn vrouw na aankomst vermoord. Zijn kinderen werden op 30 april omgebracht.

Auschwitz was een concentratiekampcomplex dat tijdens de Tweede Wereldoorlog door

nazi-Duitsland rondom de Poolse stad Oświęcim (Duits: Auschwitz) in het geannexeerde deel van Polen werd opgezet. Auschwitz was het grootste van alle Duitse concentratiekampen en bestond aan het einde van de oorlog uit Auschwitz I (het basiskamp ten zuidwesten van de stad), Auschwitz II-Birkenau (vernietigingskamp ten westen van de stad), Auschwitz III-Monowitz (een werkkamp ten oosten van de stad bij de IG Farben-fabriek) en tevens tientallen subkampen. Ongeveer 1,3 miljoen mensen werden naar Auschwitz gedeporteerd. Van hen zijn er ongeveer 1,1 miljoen om het leven gekomen; het grootste deel van de slachtoffers werd vergast. Van 1940 tot en met begin 1942 was het Auschwitz-complex voornamelijk een concentratiekamp; gevangenen kwamen om het leven door de combinatie van grove mishandeling, uitputting en ziekte. Vanaf het begin van 1942 tot oktober 1944 was de actieve massamoord op Joden net zo'n belangrijke functie van het complex.

Meer informatie

[Bernard Gompers \(oorlogsgravenstichting.nl\)](http://www.oorlogsgravenstichting.nl)

[Bernard Gompers \(joodsmonument.nl\)](http://www.joodsmonument.nl)

[T.O.P.-groep, een Joodse padvindergroep in Den Haag \(1932-1941, 1945- ca. 1950\) – Joods Erfgoed Den Haag](#)

[Haagsche courant » 20 jan 1936 - Art. 95 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 6, 1936, no. 8, 16-09-1936 » 16 sep 1936 - Pag. 12 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 7, 1937, no. 5, 06-08-1937 » 06 aug 1937 - Pag. 6 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 7, 1937, no. 6, 20-08-1937 » 20 aug 1937 - Pag. 9 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 8, 1939, no. 25, 23-05-1939 » 23 mei 1939 - Pag. 21 | Delpher](#)

[Details zomerkamp Ommen 1936 | JCK](#)

Het Haags Gemeentearchief

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.